

Pædagogisk læreplan for Luther udflytter

Indledning

Denne læreplan knytter sig op på Klynge IBØ6's besluttede pædagogiske læreplan der knytter sig til lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, (Dagtilbudsloven). Ifølge loven skal alle dagtilbud udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for børn i aldersgruppen 0-2 år, og børn i aldersgruppen fra 3 år og frem til barnets skolestart.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag samt de seks læreplanstemaer.

I vores læreplan viser vi med billeder og eksempler det vi gør. Vi fortæller om vores refleksioner samt om vores metodiske overvejelser.

Vores pædagogiske grundlag

Vi har én fælles forståelse og tilgang til, hvordan vi arbejder med vores børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vores fælles pædagogiske grundlag præsenteres med følgende overskrifter

- Barnesynet
- Dannelses- og børneperspektiv
- Leg
- Et bredt læringssyn
- Børnefællesskaber
- Et pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng med børnehaveklassen

Barnesynet

Alle voksne er positive forbilleder der hjælper børnene med, at håndtere konflikter og møder børnene med interesse.

Vi ser det enkelte barn i forhold til dets nærmeste udviklingszone. Vi hjælper barnet til at blive dygtigere.

Vi viser vores glæde for arbejdet med børnene gennem smil, opmuntring og pædagogiske initiativer. Den voksne siger "pyt" når der sker en smutter.

Tegn

Vi ser smilende voksne

Vi ser voksne der støtter børn i en udfordring

Vi ser voksne der hjælper i en konflikt

Dannelses- og børneperspektiv

Børn skal høres og tages alvorligt. Børnehaven skal invitere barnet til at være aktivt deltagende og gennem medbestemmelse og medansvar give dem en forståelse for og oplevelse med demokrati.

Det betyder at

- Voksne lytter mindst lige så meget til børnene som de taler til børnene.
- Børnene inddrages i beslutninger omkring deres hverdag. De mindste børn får betingede valg og større børn få mulighed for friere valg.
- Daginstitutionens struktur skal give plads til børnenes ideer og at man kan gribe nuet og samtidig have omsorg for de børn der har vanskeligt med ændringer i hverdagen.

Tegn

Vi ser voksne der lytter

Vi ser børn der kommer med forslag

Vores rum er tilpasset til pædagogiske aktiviteter ved en tydelig struktur

Leg

Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af børnehaven.

Det betyder at

- Vores læringsmiljøer er tilpasset til alderssvarende legemuligheder

Vores sandkasse er i høj kurs når der skal leges og konstrueres

- Der er flere steder mulighed for både parallel, konstruktion og rollelege.

Vores gode
børnemiljø fremmer at
der er god plads og
omsorg til, at de
mindre børn kan have
parallelle aktiviteter
med de større børn

Læringsmiljøerne er
ikke kun skabt til
forudbestemte
aktiviteter. Der er plads
til, at børnene kan
udvikle deres leg. så
læringsmiljøer også
bliver legemiljøer.

Tegn

Vi ser mange forskellige læringsmiljøer der understøtter leg

Vi ser børn der leger samme leg ved siden af andre

Vi ser børn der konstruerer og børn der rolleleger

Et bredt læringssyn

Læring sker hele dagen - gennem leg, socialt samspil, hverdagens rutiner og planlagte aktiviteter. Det pædagogiske læringsmiljø skal spænde bredt og understøtte børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring.

Det betyder at

- De fleste strukturerede aktiviteter sker om formiddagen, hvor børnene er mest friske men der er også planlagt pædagogiske aktiviteter om eftermiddagen.

Børnene inddrages i praktiske opgaver som fx tøj af og på, borddækning og afrydning, fejning m.v. Det er en anledning til at træne ordforråd, grovmotorik og samarbejde.

- Ved dags-, uge- og årsplanlægningen sikrer pædagogerne, at de pædagogiske aktiviteter ved alsidighed understøtter barnets kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring og udvikling.

Tegn

Vi ser dagligt børn der er inddraget i praktiske opgaver

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i socialt samspil med de øvrige børn og voksne.

Børnefællesskabet har en afgørende betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig i børnehaven.

Nærvær, samvær og noget at snakke om er gode ingredienser til et godt fællesskab

Det betyder at

- Vi har et dejligt hus og en stor grund med masser af lege- og læringsmiljøer der er tilpasset så der kan leges i mindre, mellem og i store grupper uden at børnene forstyrrer hinanden.
- De voksne arbejder bevidst med forskellige positioner omkring børnenes fællesskaber. De både støtter, guider og deltager alt efter situation og udviklingsbehov.

Sand er et fantastisk bindeled til at styrke det sociale. Den voksne kan både være i fordybelse, understøtte og være klar til at hjælpe i og omkring sandkassen.

Tegn

Vi ser børn der leger i en mindre gruppe og i større grupper

Vi ser voksne der går forrest, er i samleg og er klar til at understøtte leg og samvær.

Et pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske personale er ansvarlig for at skabe pædagogiske læringsmiljøer, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling

Der er ikke noget bedre end når en lille kurre på tråden kan kurreres med et håndtryk

Det betyder at

- Der er plads til at samarbejde, sproglig og sansemotorisk udvikling kan tilpasses børnenes nærmeste udviklingszone.
- Mening med vores læringsmiljøer bliver løbende drøftet og nye kollegaer bliver introduceret for både formål og indhold i vores læringsmiljøer.

Vores plantekasser er et fantastisk læringsmiljø til at øve omsorg, samarbejde og lære om årstider og hvad der sker fra jord til mund.

At gå på opdagelse sammen i naturen er et af vores centrale læringsmiljøer. Hvad en ”krible krable” er for en treårig er en græshoppe for en 5 årig. Vores fokus er blandt andet at støtte børnenes nysgerrighed.

Tegn

Der er planlagte aktiviteter med børn der laver sansemotoriske øvelser

Der er børn der er i gang med sprogøvelser/-leg betinget af nærmeste zone for udvikling

Forældresamarbejde

Et godt forældresamarbejde, hvor forældrene har indflydelse på og inddrages aktivt på børnehavens arbejde og med børnegruppens trivsel og udvikling.

Det betyder at

- De voksne omkring barnet – forældre og medarbejdere - er i en tæt dialog omkring det enkelte barns trivsel og udvikling.
- Forældrerådet inviteres til at være en aktiv part når principper for institutionens hverdag skal besluttes. Vi er altid åbne for den gode ide.
- Der er i løbet af året planlagt møder med forældrene hvor der er plads til at drøfte det enkelte barn samt børnegruppen. Vi ser i den forbindelse forældresamarbejdet som et partnerskab.

Tegn

Vi møder det enkelte barns forældre

Børn i udsatte positioner

Understøttelse af børn i udsatte positioner, så de udfordres og oplever mestring, at de voksne har positive forventninger til dem og at de er en betydningsfuld del af fællesskabet.

Det betyder at

- For at oparbejde et positivt selvværd hos barnet er det vigtigt at være god til noget. Et at de væsentlige pædagogiske greb i arbejdet med udsatte børn er opmuntring, smil og fokus på barnets nærmeste zone for udvikling.
- Vi i samarbejde med forældrene udarbejder en handleplan der begynder med fokus på omsorg – gerne inspireret af Nygrens omsorgsbegreb.
- Når vi evaluerer på barnets udvikling, har vi fokus på de små skridt i den rigtige retning. Vi sørger for en løbende dokumentation heraf.

Stikord

Vi ser at de voksne giver omsorg og ikke skæld ud

Vi ser voksne der har fokus på samarbejdet med hjemmet omkring børn med særlige behov

Sammenhæng med børnehaveklassen

Der skabes indholdsmæssigt sammenhæng og flow mellem den pædagogiske læreplan og rammerne for børnehaveklassen, og hvor dagtilbud og skolerne har et tæt samarbejde.

Det betyder at

- Børnehaven indgår i et stærkt samarbejde med en af bydelens skoler. Der skal i den sammenhæng skabes forløb, hvor børnene forberedes til et gå i børnehaveklasse.
- Der skal være progression i det pædagogiske arbejde, således at børnene forberedes til livet efter deres børnehavetid.
- Børnehaven afsætter ressourcer til, at børnene oplever at være en del af et særligt socialt fællesskab hvor der ikke er plads til mobning.

Tegn

Vi ser at samarbejdet med skolen understøtter deres kommende skolestart

Vi ser at der er målrettede aktiviteter for de store børn i børnehaven der understøtter venskab, empati og samarbejde

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan børnehaven inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Eksempler på inddragelse

Børnene i vores klynge får et kendskab til hvilke aktiviteter, der er mulighed for at opsøge i lokalmiljøet.

Vi besøger diverse legepladser sammen med børnene. Børnene får fx et kendskab til det lokale bibliotek.

Klyngen har et fælles sansemotorisk udviklingsrum i vores klub, således at vi både for opøvet motorik og øvet os i at bevæge os rundt med Metro, S tog og bus og gåben i vores lokalområde.

Når vi har et tema eller et pædagogisk projekt ser vi på, hvordan vi kan bruge Fælledparken eller Dyrehaven til at understøtte projektet. Hvis vi skal bruge materialer, ser vi på, om vi sammen med børnene kan gå på indkøb i lokalområdet eller bruge naturens materialer.

Hermed inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i børnehaven skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Fysiske læringsmiljø

Vi evaluerer løbende på vores fysiske læringsmiljø. Dette gør vi med udgangspunkt i børnegruppens behov samt et ønske om, at tilgodesee det enkelte barns behov.

Eksempler

Vi har møbler med fokus på en fleksibel indretning; møbler med hjul, møbler med klap op og ned funktion, borde der kan slås op på væg.

Vi skaber et børnemiljø, der inspirerer og motiverer til leg og fantasi med legetøj i børnehøjde. Børnene er helt vilde med at bygge huler så vi understøtter deres initiativer.

Vi udnytter vores fysiske rammer til integration af det fysiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø.

Vi indretter læringsmiljøer på vores legeplads der tilgodeser børnenes behov.

Psykiske læringsmiljø

Vi skaber et rum, hvor der er plads til det store fælleskab, mindre fælleskaber og det enkelte individ.

Vi går forrest som rollemodeller, og tager ansvaret for; den gode tone, en rar stemning, gensidig respekt, tolerance og anerkendelse.

Vi er opmærksomme på, at børnene spejler sig i de voksne, og vi har derfor fokus på eget toneleje, ordvalg, kropssprog og mimik.

Det æstetiske børnemiljø

Vi er bevidste om vigtigheden af det æstetiske børnemiljø, og vi bestræber os på at integrerer det i det pædagogiske læringsmiljø, således at rummene er farverige, rummelige og dækket op til indbydende leg.

Vi indretter løbende vores rum, så de understøtter børnenes leg og fantasi, og børnene er med til at sætte deres eget præg på stuen. Vi arbejder løbende med, at der er læringsmiljøer med plads til fordybelse.

De 6 læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan i den enkelte børnehave skal beskrive, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes brede læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

For hvert tema er der fra politisk hold opstillet to brede pædagogiske læringsmål.

Der skal være en sammenhæng mellem læringsmiljø og børnenes læring og udvikling i relation til læreplanstemaerne.

Under hvert tema beskriver børnehaven, hvorledes der skal arbejde med målene.

Det betyder at

- Vores læringsmiljøer skal leve op til undervisningsministeriets mål og i den forbindelse være reflekteret i forhold til de 6 læreplanstemaer.

De 6 temaer er

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

De pædagogiske mål der hæfter sig op på læreplans temaerne skal fungere som en pejling af børnenes læring i børnefællesskabet på baggrund af det læringsmiljø, børnene tilbydes.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af bl.a. alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Børnehavens arbejde med temaet

Vi organiserer og indretter os så børnene har gode muligheder for at indgå i de daglige rutiner.

Vi reflekterer løbende over tilgængeligheden af redskaber og materialer, så de er i børnehøjde så børnene både kan blive inspireret og igangsætte lege og aktiviteter.

Børnene hjælper med at tørre borde, dække borde, rydde af efter måltiderne, feje osv.

Vi har koste i børnestørrelse, så børnene nemmere kan hjælpe med at feje. Vi har desuden en masse værktøj i børnestørrelse så de kan gå til hånde med at save, rive, grave m.m.

Børnene har stor lyst til at hjælpe og når de indgår i de daglige rutiner, finder der en løbende læring sted. Børnene bliver selvhjulpne og får styrket deres selvværd og selvtilid ved at bidrage til fællesskabet

Børnene er samtidig tæt med en voksen og mærke nærvær og opmærksomhed fra den voksnes side.

Der er tid til snak, hvilket også styrker relationen mellem barn og voksen, samt børnene imellem.

Den voksne får også mulighed for at sammensætte børnene således, at man kan styrke relationerne mellem udvalgte børn.

Vi har også fokus på, at børnene skal øve sig i at hjælpe hinanden – eksempelvis ved at hjælpe hinanden med tøjet i garderoben, hjælpe et andet barn hen til en voksen, hvis det har brug for hjælp, hjælpe hinanden med oprydningen etc. Dette styrker fællesskabsfølelsen og barnets selvværd ved at mærke, at det har noget at tilbyde. Man vokser ved at hjælpe andre.

Vi skaber en dagligdag og et fællesskab, hvor den grundlæggende værdi er, at vi hjælper hinanden og bidrager til fællesskabet. Vi viser det til børnene både ved at indrette os efter det, og ved at italesætte over for børnene, hvorfor vi hjælper hinanden, og hvordan vi skal

hjælpe hinanden. Børnenes alsidige personlige udvikling skulle gerne være gennemgående i alle de forskellige læreplanstemaer. Vores måde at arbejde med de daglige rutiner afspejler vores generelle tilgang til børn og læring.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børnehavens arbejde med temaet

Børnene indgår i mange typer af fællesskaber i løbet af en dag, uge og årstid. Mange af fællesskaberne er voksenkonstrueret med et specifikt lærings- og udviklingspotentiale for øje.

Eksempler på forskellige små og store grupper/fællesskaber:

- Vi er inddelt i tre aldersopdelte grupper, der hver har en daglig samling og en pædagogisk aktivitet.
- Når vi spiser ude, er vi opdelt i blandede grupper så man kan lære andre børn at kende.
- Storgruppe der har en fast dag i byen og to dage med aktiviteter i Lynge.
- Der er turgrupper med op til 12 børn der tager på tur med en eller to voksne på mark, skov eller de omgivne høje. Det hænder man tager frokosten med i det grønne.
- Ad hoc- grupper, som er mindre grupper, der løbende bliver oprettet med et særligt fagligt fokus på børn, der i en periode har brug for en ekstra opmærksomhed; sprogligt, socialt eller lignende.
- Vi sørger for at der i løbet af dagen er tid og ikke mindst plads til, at børnene selv kan konstruere små legefællesskaber. Vi bruger de forskellige rum i børnehaven således, at børnene har mulighed for at trække sig lidt væk fra den store gruppe.

Vi er opmærksomme på, hvilken betydning vores deltagelse og opmærksomhed har på børns leg. Vi tager hensyn til i forvejen etableret fællesskaber og venskaber og understøtter børnene med at styrke dem samtidig med at vi hjælper dem med at åbne op og invitere andre ind i legen.

Vi prioriterer, at der er voksne der kan gå med i børnenes lege, da dette kan skabe mulighed for fordybelse og relations dannelse mellem barn og voksen igennem leg.

Vi ser værdi i, at børnene bliver præsenteret for forskellige typer af fællesskaber, da det udvider deres mulighed for relations dannelse med endnu ikke kendte børn, og fordi forskellige typer af fællesskaber giver forskellige typer af læring.

Samtidig er det vigtigt, at børnene udvikler deres rummelighed og tolerance over for forskellighed i det store fælleskab, som ikke udelukkende består af deres bedste venner.

Når barnet har flere legemuligheder og ikke er fastlåst på en enkelt legekammerat, mindsker det barnets sårbarhed og afhængighed af en enkelt relation.

Vi arbejder med TOPI, hvor vi 2 gange om året vurderer om det enkelte barn er i trivsel. Hvis barnet er i gul eller rød bliver der udarbejdet en handlingsplan.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner, at det pædagogiske personale fungerer som rollemodeller for børnene, og at børnene guides i at indgå i fællesskaber med andre børn.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børnehavens arbejde med temaet

Vi er opmærksomme på, hvilken betydning og rolle, vi har i børnenes sprogudvikling. Vi bruger eksempelvis et nuanceret sprog og forklarer nye ord, som børnene ikke kender. Vi husker at sætte ord på handlinger, og motiverer børnene til selv at sætte ord på genstande samt følelser i forskellige situationer.

Vi bruger de daglige rutiner til at udfordre det enkeltes barns sprog. I spisesituationen er vi med til at understøtte samtalen med henblik på at udvikle en god samtalekultur, samt en generel god kultur omkring spisesituationen.

Vi taler om hvad vi spiser, hvor maden kommer fra og giver plads til små samtaler om weekendens oplevelser mm.

Det samme gælder garderoben, hvor vi sætter ord på beklædningsgenstande, hvilket tøj, der passer til vejret udenfor mm.

Det er vigtigt, at vi fremstår som sproglige rollemodeller, og viser børnene, hvordan vi ønsker, at vi skal kommunikere sammen.

Vi er opmærksomme på toneleje, mimik og sprogbrug så der er sammenhæng med intentionen i kommunikationen og udtrykket.

I børnehaven læser vi mange historier sammen med børnene. Vi benytter os af dialogisk læsning for at sikre, at børnene er aktive i processen, og for at opnå størst mulig læring og sprogudvikling hos hvert enkelt barn.

Hver stue holder morgensamling hver eneste dag. Vi synger, læser historie, her sansemotoriske aktiviteter, der blandt andet styrker og udfordre børnenes sproglige udvikling.

Vi sprogvurderer de børn, hvor der er behov herfor. Vi opfatter ikke sprogvurderingerne som en test, men som et pædagogisk redskab, som kan hjælpe os med at målrette vores pædagogiske arbejde med det enkelte barns sproglige udvikling. Forældrene får udleveret sprogmateriale som de kan bruge sammen med barnet i hjemmet.

Krop, sanser og bevægelse

Børn mærker verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, og eksperimentere. Gennem ro og bevægelse lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Børnehavens arbejde med temaet

Vi indretter os så rammerne lægger op til forskellige typer af aktiviteter.

Materialer skal være i børnehøjde, eksempelvis perler, sakse, farveblyanter, legetøj, spil mm.

Stuerne skal inspirere og byde op til kreativitet og udfoldelse, og derfor er vi bevidste om vigtigheden af, at vores ting er nemt tilgængelige for børnene, samt at alle stuer tilbyder mange forskellige typer af legetøj og kreative muligheder.

Når børnene selv tager tøjet på, udvikles deres motorik, selvhjulpenhed og kropsbevidsthed. De mærker deres egen krop, selv i de små ting i hverdagen – hvordan får man nemmest sin fod ned i skoene osv.

Vi sørger for, at børnene selv er aktive under måltidet, for når børnene selv smører deres mad, hælder mælk op i koppen, øser mad op på tallerken og spiser med bestik, øger det barnets selvhjulpenhed, finmotorik, sansning og selvforståelse.

Der er en bred vifte af forskellige aktiviteter som eksempelvis afspænding, massage, faste ture, dans, rytmiske lege, rytmik mv.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres verden, så børnene får erfaringer med at kenkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder begyndende matematisk opmærksomhed.

Børnehavens arbejde med temaet

Vi færdes dagligt i naturen. Kigger på dyrelivet, plantelivet, laver bål, klatrer i træer, følger årstiderne når de skifter samt laver små projekter i skoven, som tager udgangspunkt i naturen og dyrelivet.

Vi taler med børnene i alle vores daglige rutiner, og forsøger dermed at skabe sammenhæng og forståelse i blandt andet vaske hænder situationen, hvor vi snakker om hygiejne, kroppens funktioner, hvor papiret, som vi tørrer hænder i, kommer fra osv. Rigtig mange små ting i børnehavens hverdag bringer naturen på dagsordenen.

Vi bruger eksempelvis spisesituationen til at snakke om, hvad vi spiser, hvor det kommer fra, og hvordan det smager.

Vi planter karse til påske og tomater i foråret, så børnene får mulighed for at opleve 'noget' gro.

Vi plukker bær, og frugt i haven. Børnene er med i den efterfølgende tilberedelsesproces. Vi tager honningen fra bierne – med bi dragt på – så børnene får mange "jord til bord" oplevelser i børnehaven.

Vi bruger uderummet til at kigge på dyrelivet. Børnene leger med vand og mudder både sommer og vinter. De bygger og konstruerer borge og slotte af sand og vi laver vandbaner og får forskellige elementer til at flyde i vandet.

Når vi er i garderoben, snakker vi med børnene om vejret, og hvilket tøj, der passer dertil. Hvis det regner, skal de finde regntøj og gummistøvler frem, hvis det er koldt, skal de huske hue og vanter osv. Dette gør vi både for at udfordre deres sproglige udvikling, men også i særdeleshed for at give børnene en fornemmelse og forståelse for sammenhæng mellem påklædning, årstid og vejrforhold.

Mange børn er optaget af bygge- og konstruktionslegetøj. Når børnene bygger en kuglebane, udvikler de forståelsen for, hvordan den skal konstrueres, hvis kuglen skal bevæge sig nedad gennem banen. Det er starten på en forståelse af de fysiske love, og det et vigtigt led i barnets begyndende forståelse for tyngdekraft.

Vi har sammen med børnene bygget en udevægt, så vi kan eksperimentere med ar veje ting og sager.

Når vi i de daglige rutiner har fokus på kroppens funktioner, og når vi forsøger at skabe sammenhæng og forståelse for, hvad der sker i naturen og hvordan vi kan bruge den, har vi selvfølgelig børnene og børneperspektivet for øje. Vi inddrager børnene og gør dem til medskabere.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå omverdenen.

De pædagogiske mål for læreplansteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnene engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Børnehavens arbejde med temaet

Vi lægger vægt på, at alle børn mærker at være en del af et fællesskab. Både det store fællesskab, som hele børnehaven, men også de mindre fællesskaber på stuerne og de helt små fællesskaber i de små grupper.

Alle børn skal dagligt opleve at være en del af fællesskaber, og vi voksne skal støtte op om de små fællesskaber og relationer, som børnene selv skaber i løbet af dagen. Vi er med til at skabe en fælles kultur, hvor vi hjælper hinanden, lytter til hinanden, respekterer hinandens forskelligheder, men også en børnehave hvor der er plads til at være sig selv.

Der er en række tilbagevendende traditioner og begivenheder, som fx Fastelavn, Påske, Jul, Lucia, fødselsdage m.v. der er med til at styrke fællesskab og sammenhængskraft i børnehaven.

Vi mener, det er vigtigt, at børnene har en følelse af, at de kan gå i gang med en aktivitet, når de har lyst og når de føler inspiration til det. Vi udklædningstøj på stuerne, så børnene kan klæde sig ud, og udtrykke sig kreativt igennem rollelege.

Hvad skal børn lære i deres dagtilbud?

Der er i lov om styrket læreplan ikke opstillet specifikke mål for, hvad børnene skal lære, mens de går i dagtilbud.

Det skal det fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter børnenes brede læring indenfor og på tværs

af de seks læreplanstemaer samt inden for de to pædagogiske mål for hvert læreplanstema.

Det betyder, at børnehaven ikke er forpligtet til at opstille lokale mål for børnegruppernes læring, men at de skal beskrive de pædagogiske metoder og aktiviteter, som børnehaven vil gøre brug af for at understøtte børns læring.

I klynge IBØ 6 sætter vi barnet i centrum og sammentænker børnemiljø og læreplaner.

Metodiske anbefalinger

Den enkelte daginstitution har metodefrihed til arbejdet med den styrkede læreplan, læringsplanstemaerne og børnemiljøet.

Her er en række forslag til inspiration for arbejdet.

1. Skab læringsøjeblikke gennem hele dagen. Sammentænk læreplaner og børnemiljø, og tænk læreplansarbejdet ind i hverdagen. Grib de daglige læringsøjeblikke i hverdagens rutiner og giv dem et målrettet fokus: Hvad er meningen med samlingen? Hvilke læreplanstemaer er i spil ved borddækning og oprydning? I forbindelse med beskrivelse af læringsmiljøer kan der fx benyttes Ole Henrik Hansen drøftelsesspørgsmål samt et aktivitets skema til opsamling.
2. Vær nysgerrige på børnenes fysiske og æstetiske læringsmiljø. Virker rummene efter hensigten? Motiverer rummene og det æstetiske miljø til den form for leg og aktivitet, som er tiltænkt? Hvordan oplever børnene rummene? Børnene kan fx fortælle om deres opfattelser i forbindelse med samlinger omkring forskellige læringsmiljøer, stuer, legeplads m.v.
3. Undersøg børn og voksnes samspil og relationer til hinanden. Bliver alle børn tilbudt tætte og udviklingsstøttende relationer til voksne omsorgspersoner? Er alle børn en del af børnefællesskabet og har alle børnene en eller flere venner i børnegruppen? Der kan fx benyttes sociogrammer, venskabsskemaer og relationsskemaer til at komme i gang med arbejdet.
4. Sæt fokus på børnenes oplevelse af hverdagen. Få børnene til at fortælle, hvordan de oplever hverdagslivet i børnehaven. Støt børnene i at udtrykke sig om forskellige temaer og aktiviteter. Tag fx "leg": Spørg ind til hvilke lege børnene kan lide, og hvilke de godt kunne tænke sig at lege noget mere?
5. Skab et bæredygtigt forældresamarbejde der inddrager og bruger forældrenes perspektiver aktivt i hverdagen. Vær bevidst om hvilken ressource forældrene er i samarbejdet om at styrke børnenes trivsel, udvikling og læring i børnehaven. Gennem det daglige samarbejde og dialog omkring barnets sociale liv og læring i børnehaven kan personale og forældre i fællesskab fremme barnets trivsel, læring og udvikling. Udarbejd en fast struktur for introsamtaler, opfølgningssamtaler, årlige samtaler samt forældremøder med og uden temaer. Når den styrkede pædagogiske læreplan skal udarbejdes og evalueres, skal forældrebestyrelsen inddrages.

En evalueringskultur

Lederen af børnehaven er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i børnehaven, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet.

Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i børnehaven og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres. Lederen af børnehaven er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Evalueringskultur i børnehaven

Der er et aftenpersonalemøde hver 14. dag, hvor der blandt andet er drøftelser og evaluering i forhold til læreplanstemaerne samt de pædagogiske mål og indsatser.

Der er et fast punkt på dagordenen om refleksion og evaluering. Vi benytter her en fast model hertil.

SMTTE modellen bruges når der skal laves handleplaner på enkelte børn.

TOPI bruges to gange om året i forbindelse med gennemgang og opfølgning på alle børn i børnehaven.

Hvert år udarbejder børnehaven en samlet evaluering af den pædagogiske læreplan der drøftes på et rådsmøde.